

Lietuvos meno kūrėjų asociacija

Gyvenimas ir mirtis „Facebook’e“

2012-11-09

ŽURNALAS: Kelionė su Bernardinai.lt

TEMA: Socialinis tinklalapis

AUTORIUS: Julius Kvedaruskas

DATA: 2012-11

Gyvenimas ir mirtis „Facebook’e“

Julius Kvedaruskas

draugai, facebook, socialiniai tinklalapiai

Turiu šeimą: žmoną ir dukrą. Abu tėvai dar gyvi, ačiū Dievui. Turiu du krikštasūnius. Turiu sesę, jau seniai gyvenančią užjūriuose, turiu giminių. Turiu daug bendradarbių. Dar daugiau pacientų. Turiu kelias dešimtis pažįstamų. Turiu rutininių praeivių, kuriuos sutinku kas rytą keliaudamas į darbą. Ar turiu draugų? Galbūt vieną, daugiausiai – du, bet nesu tikras.

Kvietimas prisijungti prie „Facebook’o“ ir išgyti daugiau draugų buvo viliojantis. Juolab kad susidarė solidus skaičius asmenų, norėjusių tapti mano draugais. Su vienu norėjau išbandyti draugystę, kitų tiesiog nesinorėjo atstumti. Užsiregistravau. Gimiau naujam virtualiam gyvenimui „Facebook’e“. Įsigijau draugų, nors ir nujaučiau, kad kai kurie jų – viso labo tik pažįstami, o kiti – tik praeiviai „Facebook’o“ gyvenime.

Gyvenimas „Facebook’e“ įgijo pagreitį, užsipildydamas visais įprastiniam gyvenimui būdingais įvykiais: gimtadieniais, krikštynomis, nuotraukomis iš kelionių...

Tačiau po truputį šis gyvenimas ėmė griūti. Viskas prasidėjo nuo to, kad per savaitę iš savo senų bičiulių gavau tris kvietimus draugauti. Tai buvo trys mano geriausi mokyklos ir kiemo draugai: Marytė, Tonis ir Albinas. Nedvejodamas paspaudžiau TAIP. Nupurtysim seną draugystę apdengusias dulkes, pagalvojau. Tačiau entuziazmas greit atslūgo, nes ekrane išvydau baisų dalyką: Marytei tapau 169-uuju, Toniui – 219-uuju, o Albinui – sunku patikėti – 1051-uuju draugu! Kaip viskas painu ir sudėtinga! O juk buvo taip paprasta: Tonis buvo geriausias draugas, Marytė – antroji, Albinas – trečias. Toniui aš visada buvau antras. Marytei buvau pirmas, bet kai netyčia ją primušdavau, sakydavo, kad, kol neatsiprašysiu, Tonis bus jos geriausias draugas. Man tai būdavo antausis. Kai susitaikydavome, vėl tapdavau pirmas. Taigi, pamatęs šiuos skaičius,

labai aiškiai supratau, kad net ir prie geriausių norų negalėsiu būti 169-uuju, o ką jau kalbėti apie tūkstantispenkiasdešimtpirmąjį.

Kitas įvykis, supurtęs mano gyvenimą „Facebook'e“, buvo kvietimas draugauti, atsiųstas... žmonos. Tik pagalvokit, 10 metų ji buvo žmona, su visais iš to išplaukiančiais reikalavimais ir į(si)pareigojimais, o dabar panoru tapti tiesiog drauge.

Prisidėjo ir kiti stresai. Štai mano draugės Genutės katė atsivedė kačiukų: reikėjo juos išdalinti. Suprantama, Genutė kreipėsi į savo draugus „Facebook'e“ prašydama juos priglausti. Negi atsakysi draugei, paėmiau vieną.

Kitą dieną draugo Broniaus giminaičiui skubiai reikėjo kraujo, būtent mano grupės. Negi atsakysi draugui.

Draugė Nerija įdėjo juokingą savo mažylio ištepiliotais pirštais nuotrauką, visi ją komentavo. Nelabai ką turėjau pasakyti apie tą nuotrauką, bet parašiau „fantastika!!!“ O tai dar išžeis draugė, jeigu nepakomentuosiu tokio momento.

Kitas naujas draugas Vytukas mane, kaip ir kitus 2065 savo draugus, pakvietė į personalinės parodos atidarymą. Negalėjau nenuieiti į draugo parodą, ypač kai pakvietė asmeniškai.

Nepastebėjau, kaip dauguma mano pacientų irgi tapo draugais. Dabar visi kalba apie humanišką mediciną, lygiaverčius draugiškus gydytojo ir paciento santykius, negi atstumsiu žmones, galvojau. Taigi, įdrauginau ir juos.

Taip mano draugų būrys plėtėsi. Kartu plėtėsi ir įsipareigojimų, neatsakytų žinučių, nepakomentuotų nuotraukų skaičius. Augo mano kaltė ir skola draugams, „Facebook'ui“, sau pačiam. Radosi minčių apie gyvenimo „Facebook'e“ prasmę, pasvarstymų apie savo vietą šiame nebepakeliamai draugiškame gyvenime. Pradėjau galvoti ir apie baisiausia - savavališką pasitraukimą... Išsiaiškinau būdus, kaip tai padaryti.

Ir štai vieną vakarą sėdžiu prieš kompiuterio ekraną ir prieš pasirinkimą - būti ar nebūti. Belieka pelyte spragtelti ant klavišo „TAIP, NORIU IŠEITI“, ir viskas: sudie seniems naujiems draugams, jų nuotraukoms, komentarams. Spragteliu. Ne, dar ne viskas, man siūloma dar kartą gerai apsvarstyti savo pasirinkimą, liepiama užpildyti anketą nurodant pasitraukimo priežastį. Priežastį nurodau. Gaunu priekaištą, kad ši priežastis tikrai neverta tokio žingsnio. Pasirodo, viską galima labai paprastai sutvarkyti: sumažinti draugų skaičių iki pageidaujamo, išfiltruoti gaunamus komentarus ir laiškus, uždėti neperžengiamą ugniasienę naujiems kandidatams į draugus bei kitas apsaugas...

Ne, niekas negali manęs apsaugoti nuo tos milžiniškos vidinės kaltės, kurią jaučiu draugams. Spaudžiu dar kartą „TAIP, NORIU IŠEITI“. Čia nutinka tai, ko labiausiai bijojau: ekrane pasirodo keletas svarbių veidų ir užrašas, kad mano artimiausi, brangiausi draugai manęs ilgėsis. Apie juos aš, egoistas, net nepagalvojau. Pasirodo, labiausiai liūdės mano sūnėnas, kurį ir taip skaudindavau per retais komentarais. Pasirodo, labai įskaudinsiu ir draugą Petrą iš kaimyninės laiptinės (niekad negalvojau, kad aš jam toks svarbus).

Bet mano kaltė per sunki, kad atsisakyčiau savo sprendimo. Spaudžiu „TAIP, NORIU IŠEITI“ trečią kartą. Ir štai įvyksta stebuklas! Pasirodo, yra dar šiam pasauly amžinų dalykų. Pasirodo, aš, taip sunkiai merdėjęs ir pagaliau numiręs, galėsiu kada tik panorėjęs vienu klavišo paspaudimu vėl lengvai atgimti tam beprotiškai draugiškam „Facebook‘o“ gyvenimui.

O kol kas aš iškeliauju. Iškeliauju į kitą, anapusinį, alternatyvų gyvenimą, kuriame, deja, tiek daug vienatvės ir tiek mažai draugų. Kuriame, beje, mano vieta.

Ar sugrįšiu? Galbūt. Bet tik tada, kai draugus galima bus reitinguoti, ir Marytė su Tониu mane įrašys pirmuoju numeriu (iš bėdos – antruoju). Tik tada, kai žmona atsisakys pretenzijų tapti mano drauge. Ir tik tada, kai draugai „Facebook‘e“ bus pervadinti į praeivius, geriausiu atveju – į pažįstamus.

P. S. Jei dar yra kas šiais laikais nežino „Facebook“ (angl. face – ‘veidas’, book – ‘knyga’; pažodžiui Facebook – „veidaknygė“) – interneto bendruomenė. Facebook užsiregistravę nariai gali įdėti savo asmens aprašą, įkelti nuotraukų, paveikslėlių, videofailų bei nurodyti ryšius su draugais, pažįstamais asmenimis ir kt. Bendruomenėje gali būti kuriami fotoalbumai, vidinės grupės (pagal interesus, pomėgius ir kt. kriterijus), keičiamasi žiniomis tarp grupės narių ir bendraujama kitomis formomis.